

ΒΟΡΙΣ ΣΟΚΟΛΩΦ

ΤΡΕΙΣ ΨΕΥΤΟΚΟΚΚΙΝΟΙ

Ήσαν τρεῖς. Νέοι. Μὲ καρδιά. Εἶχαν ἀποφασίσει νὰ φύγουν στὴ Σαμάρια. Διασχίζοντας τὸ μπολσεβικικὸ μέτωπο.

«Πρέπει νὰ τὸ σκάσουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.»

«Δὲ θὰ μπορέσετε. Ἐπαψαν νὰ δίνουν ἄδειες. Τουφεκίζουν».

«Δὲν πειράζει—θὰ τ' ἀποφασίσουμε ! Ἐμεῖς κι ἡ τύχη μας».

Φτάσανε ἤσυχα ὡς στὴν Πένζα. Μικρὴ ἐπαρχιακὴ πολιτεία. Διόλου συμπαθητικὴ. Ἐγκαταλειμένη, γεμάτη σκόνη καὶ λάσπες. Ὁ δρόμος τοὺς ἦταν ἀπὸ κεῖ. Βρῆκαν μιὰ κάμαρη ἄδεια στὸ ξενοδοχεῖο. Βρώμικη, ἐλεεινὴ. Ἐδειξαν τὰ πασαπόρτια τοὺς. Μπολσεβίικια. Ψεύτικα.

Ὁ ξενοδόχος τὰ ξέταξε πολλὴ-πολλὴ ὥρα, στριφογυρίζοντάς τα στὰ χοντρά, βρώμικα χέρια του. «Πάει νὰ πεῖ—εἴστε κόκκινοι ; Κομμουνιστές ;»

Καὶ σὰ νὰ μὴν ἦταν καὶ πολὺ εὐχαριστημένος. Φοβώταν μὴ δὲν τὸν πληρώσουν.

«Καλέ, ὄχι ! Θὰ πληρώσουμε !»

«Καὶ βέβαια, θὰ πληρώσουμε—μὴ φοβᾶστε !»

Τοὺς ἔπιασαν τὰ γέλοια.

Ὁ ξενοδόχος τοὺς κοιτάζει ὑποπτα. Στραβά. «Νὰ λέτε τάχατες ἀλήθεια ;» Δὲ μὲ γελοῦν ; Ἄχ, αὐτοὶ οἱ κόκκινοι ! Μὰ μήπως μιὰ φορὰ μόνο τὴν ἔπαθα μὲ δαύτους ; «Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ ἦρθαν καὶ κἀθήσαν ἐδῶ δυὸ κομμισάροι. Ἐμειναν δέκα μέρες. Κι ἀντὶ γιὰ λεφτά—μὲ σκυλόβρισαν. Ἐσὺ εἶσαι ἓνας παλιομπορζούης. Κι ἐμᾶς, τοὺς κόκκινους, πρέπει νὰ μᾶς δέχετε χωρὶς νὰ μᾶς παίρνετε πεντάρα».

«Ὅχι, ὄχι, ἐμεῖς δὲν εἴμαστε τέτοιοι. Ὅλα, ὡς τὸ τελευταῖο, θὰ σοῦ τὰ πληρώσουμε. Σοῦ δίνουμε τὸ λόγο μας».

Εἶδαν κι ἔπαθαν ὡς νὰ τὸν πείσουν.

Βγήκαν στο δρόμο. Μεγάλη ταραχή παντοῦ. Καμπόσοι χαζοὶ διάβαζάν τοιχοκολλημένες ἀγγελίες. Κόκκινες καὶ μαῦρες. Μαῦρα γράμματα — σὲ κόκκινο φόντο. Φράσεις ὤμές. «Ὅλους, ὅσοι ξεσηκώνονται ἐνάντια στὰ Σαβῆτ, ὅλα αὐτὰ τὰ ψοφήμια, τοὺς ἄσπρους, ὅλους τουφέκισμα, ὅπου κι ἂν βρίσκονται». «Αὐτὸν τὸν τελευταῖο καιρό, πολλοὶ ἄσπροι φεύγουν γιὰ τὴ Σαμάρρα. Αὐτοὺς προπαῖντων νὰ πιάνετε. Νὰ εἴσαστε μαζί τους σκληροί. Περισσότερο παρὰ μὲ ὁποιοδήποτε ἄλλο. Θάνατος στοὺς ἄπιστους!»

«Δὲν τὰ πᾶμε καλά. Πρέπει νὰ φεύγουμε ἀπὸ δῶ τὸ γρηγορώτερο. Ὅσο βασιτέται ἀκόμη τὸ κεφάλι μας στοὺς ὤμους».

Οἱ μέρες περνοῦν. Ζέστη. Σκόνη. Δὲ μπορεῖς ν' ἀναπνεύσεις. Ἡ Πένζα, ὅπως πάντα—μελαγχολική. Καὶ νὰ μὴ μπορεῖ κανεὶς νὰ φύγει. Δὲ δίνουν πασαπόρτια. Παντοῦ περιπολίες. Οἱ δρόμοι κλειστοί. Τὴ νύχτα κάνουν ἔρευνες στὰ σπίτια, σταματοῦν καὶ ψάχνουν τοὺς διαβάτες.

«Ἀσκημα τὴν ἔχουμε. Νὰ μένουμε ἐδῶ — εἶναι τρέλα. Νὰ φύγουμε πάλι—δὲ μποροῦμε. Τί νὰ κάνουμε; Νὰ γυρίσουμε πίσω;»

«Τί λὲς καλέ, τί λὲς; Ὑπάρχει στὸν κόσμον καμιὰ δύναμη ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ μᾶς σταματήσει; Τί κάθεσαι καὶ λὲς κουταμάρες!»

«Ὅσο κι ἂν εἶναι ἀποκρουστικό, ἀγαπητοί μου φίλοι, ἓνας μόνον τρόπος ὑπάρχει. Νὰ περάσουμε γιὰ κόκκινοι. Νὰ φτειάζουμε χαρτιά πλαστὰ πῶς εἴμαστε τάχατες κομισσάροι γιὰ τὴν προπαγάντα ἐνάντια στὴ μπουρζουαζία. Θὰ δέσουμε στὰ χέρια κόκκινες κορδέλλες, κονχάρδες στὸ στήθος. Κίνδυνος βέβαια ὑπάρχει, μὰ κι ἂν μένουμε ἐδῶ, στὴν Πένζα, δὲν κινδυνεύουμε; Εἶδατε πῶς ὅλοι μᾶς στραβοκοιτάζουν; Ζοῦνε—λέει—χωρὶς νὰ ἔχουν καμιὰ δουλειά. Δὲ μεθᾶνε. Δὲν καυγαδιάζουν. Περίεργοι κόκκινοι εἶναι τοῦτοι. Ὑποπτοί. Ἐτσι μιλοῦν γιὰ μᾶς ἐδῶ, ὅλοι τους».

Βρῆκαν ἓνα γέρο-τάταρο. Μ' ἓνα κάρο καὶ δυὸ ἄλογα. Τοὺς δέχτηκε. Κάνουν τὸν ἴδιο δρόμο. Κάθησαν. Τράβηξαν. Νά, φτάσαν στὸ ποτάμι, ὅξω ἀπὸ τὴν πόλη. Πάνω στὴ γέφυρα φυλᾶνε στρατιῶτες.

«Ἄλτ! Ποιοὶ εἶστε!»

•Φίλοι. Πᾶμε γιὰ τὴ Σαβντέπια. Μαζευτήκαν κεῖ κάτω, ἓνα σωρὸ μαῦροι. Πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε τὸν τόπο.

«Ἄγια δουλειά. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ».

«Καὶ σεῖς, τ' ἀδέρφια, τί κάθεστε ἐδῶ καὶ κάνετε ; Περιμένετε κανένα ;»

«Καὶ βέβαια. Κάθε μέρα πιάνουμε κι ἀπὸ ἓνα—πότε καὶ περισσότερους ἄσπρους. Προσπαθοῦν νὰ τὸ σκᾶνε γιὰ τὴ Σαμάρα».

«Τί μᾶς λέτε !»

«Νά, σήμερα τὸ πρωτὶ-πρωτὶ, πιάσαμε δυὸ ἀξιωματικούς. Εἶναι καὶ πονηροὶ οἱ ἀθεόφοβοι. Ντυθῆκαν μουζικιοὶ. Ὅλα στὴν ἐντέλεια. Δὲν τοὺς ἔλειπε τὸ παραμικρό. Πέδιλα, φαρδομάνικα. Τοὺς γνωρίζαμε μόνο ἀπὸ τὰ χέρια».

«Ἀπὸ τὰ χέρια ; Πῶς αὐτό ;»

«Μὰ καὶ βέβαια. Τὰ χέρια τοὺς ἦσαν ἄσπρα... Ἀφεντάδες βλέπεις».

«Ἔ, καὶ τί τοὺς κάνετε ;»

«Τί τοὺς κάναμε ; ! Τοὺς τουφεκίσαμε χωρὶς πολλὰς φασαρίες. Νά, ἐκεῖ πέρα κοίτονται τὰ κουφάρια τοὺς».

Σήκωσε τὸ χέρι του κι ἔδειξε—ἐκεῖ, κοντὰ στὴ ρεμματιά, πάνω στὸ πράσινο χορτάρι, φαίνονταν καποιανοῦ πόδια. Κίτρινα. Γυμνά.

Μιὰ γελάδα ἔβρασε μὲ τὴν ἡσυχία της. Τσιμποῦσε τὸ πράσινο χορτάρι. Μυροδάτο.

Σ' ἓνα χωριό—τὸ Ντιάνοβο—καταταραγμένοι οἱ χωρικοί. Πιότερο ἀπ' ὅλους χτυπιοῦνται οἱ γυναῖκες.

«Ἄχ, Θεέ μου, Θεούλη μου. Τί μεγάλο κακὸ πὺν μᾶς βρῆκε. Μόλις μιὰ βδομάδα πέρασε πὺν ἔφυγαν ἀπὸ δῶ οἱ κόκκινοι, καὶ νὰ τοὺς, ξανάρχονται».

Ἡ Πετρόβνα, ἡ χήρα, κουνώντας τὶς χεροῦκλες της, στέλνει στοὺς κόκκινους κατάρες.

«Ἐλα, κυρά μου, χωρὶς πολλὰ λόγια, δίνε του !» Τὴ μαλώνει αὐστηρὰ ὁ πάρεδρος. Μὴν ξεσηκώνεις τὸ λαὸ ἐνάντια στὴν ἐξουσία τὴ λαϊκή».

«Μὰ πῶς νὰ μιλήσω, ἀφοῦ αὐτοὶ οἱ κόκκινοι φέρνουν μαζί τοὺς τὸ ἀνάστα ὁ Θεός. Μᾶς κατὰστρεψαν ὅλους μας, τοὺς δυστυχισμένους».

«Ἡ Πετρόβνα μιᾷ σωστά», ἄρχισαν νὰ μουρμουρίζουν οἱ χωριάτες, πὺν ὡς στὰ τόξα στέκονταν μουνδιασμένοι γύρω ἀπ' τὴν ἴμπα τοῦ πάρεδρου.

«Ξέρετε καὶ μιᾶτε μὲ μένα. Στάσου λιγούλακι νὰ ἔρθει ὁ Στοῦπιν, ὁ κομισσάρης καὶ τότε νὰ ἰδῶ τί θὰ τσαμπουνᾶτε».

«Ἔρχονται ! ἔρχονται ! Ἔρχονται οἱ κόκκινοι !»

Ὅπως ὁ ἄνεμος σκορπᾷ σὰν φύσῃ, ἓνα κοπάδι πουλιά, ἔτσι σκόρπισαν μουζικοὶ καὶ μουζικὲς στὸ ἄκουσμα. πὼς φτάνουν οἱ κόκκινοι. Κρυφτῆκαν στὶς ἴσμπες τοὺς. Μανταλώσαν πόρτες καὶ παράθυρα. Μόνον ὁ πάρεδρος καὶ δυὸ-τρεῖς ἄλλοι, μέλη τοῦ ντόπιου Σαβέτ, στάθηκαν νὰ ὑποδεχτοῦν τοὺς κόκκινους.

Τοῦ κάκου χτυποῦσαν τὶς πόρτες οἱ τρεῖς ταξειδιῶτες μας. Πρόβελνε στὸ παράθυρο γιὰ μιὰ στιγμή ἓνα μοῦτρο τρομαγμένο. Τὶς πιότερες φορὲς, γυναικεῖο. Μόλις ὅμως ἀντίκρυζαν τὶς κόκκινες κορδέλλες, τὶς κονκάρδες, ποὺ τοὺς ἦταν τόσο καλὰ γνωστὲς, χανόντουσαν καὶ δὲν ξαναφαίνονταν.

«Μωρὲ, τὴν πάθαμε ! Κανεῖς δὲ θέλει νὰ μᾶς ἀνοίξει. Παρουσιάζεται μιὰ μούρη στὸ παράθυρο, μᾶς κοιτάζει κι εὐθὺς κρύβεται».

«Ξέρεις τὸ γιατί ; Οἱ μουζικοὶ φοβοῦνται τοὺς κόκκινους. Μᾶς παίρνουν γιὰ μπολσεβίκους ἀπ' τὶς κοκκινὲς μας κορδέλλες».

«Τί νὰ κάνουμε τώρα ;»

«Τί θὰ πεῖ : τί νὰ κάνουμε. Νὰ πᾶμε στὸ Σαβέτ νὰ παραπονεθοῦμε ποὺ στὸ χωριό τοὺς ἔτσι ὑποδέχονται τοὺς κόκκινους».

«Προσέξτε, μωρὲ παιδιά. Σὰν πολὺ ν' ἀνοιγόμεστε».

«Δὲ βαρυνέσαι ! Ὅ,τι βρέξει ἄς κατεβάσει».

Στὸ Σαβέτ τοὺς δέχτηκε ὁ πάρεδρος καὶ μερικοὶ μουζικοὶ—πέντ' ἕξη. Στέκονται σὲ ἀπόσταση. Ταπεινοί. Σὰ νὰ μὴν ἀποφασίζαν, νὰ φοβόντουσαν νὰ πλησιάσουν τοὺς κόκκινους.

•Καλῶς μᾶς ἤρθατε», χαιρέτησεν ὁ πάρεδρος, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση. «Εἴμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι ποὺ σᾶς βλέπουμε στὸ χωριό μας. Θὰ ἤρθατε βέβαια γιὰ δουλειά !»

«Ναί ! Ἦρθαμε νὰ ἐπιθεωρήσουμε τὸ Σαβέτ σας. Ποῦ εἶν' ὁ κομισσάρος ; Ὁ πρόεδρος ;»

«Ὁ κύριος κομισσάρος, ὅπου κι ἂν εἶναι ἔφτασε. Πῆγε σὲ κάτι βαφτίσια μὲ τὸν παπᾶ».

•Μὲ τὸν παπᾶ ;! Μὰ ὁ κομισσάρος σας εἶναι μπολσεβίκος ἢ ὄχι ;»

•Καὶ βέβαια μπολσεβίκος. Μᾶς τὸν ἔστειλαν ἀπὸ τὴν ἐπαρχία. Αὐτὸς ὅμως, ξέρετε, εἶναι παπαδοπαῖδι, τοῦ ἀρέσουν πολὺ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικά. Τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτὲς ψέλνει πάντα στὴν ἐκκλησία. Μὰ νὰ τος, ἔρχεται».

Μπήκε ἓνας νέος, ξερακιανός, μὲ λεπτὸ μουστακάκι—κόκκινη κορδέλλα στ' ἀριστερό του χέρι.

«Τί θέλετε ;» ρώτησε λίγο ταραγμένος. «Τί τρέχει ;»

•Ἰβὰν Πετρόβιτς, οἱ κύριοι ἀπὸ δῶ ἤρθαν ἀπὸ μέρος τοῦ

Σαβέτ. Δικοί μας δηλαδή», βιάστηκε νὰ προσθέσει ὁ πάρεδρος.

«Μάλιστα! Πρέπει νὰ κάνουμε ἐπιθεώρηση σ' ὅλα τὰ Σαβέτ τῆς περιφερείας. Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς φροντίσετε γιὰ ὕπνο καὶ κανένα σαμοβάρι. Αὐριο τὸ πρωῒ νὰ μᾶς ἐτοιμάσουν ἄλογα».

Ὁ κομισσάρος σκεπτικός, ἔξυνε τὸ κεφάλι του.

«Οἱ μουζῖκοι, ξέρετε, δὲν ἔχουν πολλὴ εὐχαρίστηση νὰ δίνουν ἄλογα, κι οὔτε ἀνοίγουν τὰ σπίτια τους στοὺς ξένους γιὰ νὰ τοὺς δώσουν νὰ κοιμηθοῦν. Μὰ καὶ σὰ νὰ ἔχουν δίκιο. Ποιὸς ἔχει ὄρεξη νὰ δουλεύει γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα του. Κάτι ὅμως θὰ κάνουμε, θὰ προσπαθήσουμε».

Κι ὁ κομισσάρος ἄθελα, χωρὶς νὰ βιάζεται, πῆγε νὰ βρεῖ σπίτι γιὰ τοὺς νιοφερμένους κόκκινους.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ τρεῖς μας ταξειδιῶτες πῆγαιναν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, κι ὅλο καὶ πλησίαζαν τὸ μέτωπο. Παντοῦ ἡ ἴδια ἐχθρική ὑποδοχή.

Ὅσο προχωροῦσαν, τόσο καὶ συχνότερα συναντοῦσαν κόκκινους, περιπολίες, τόσο κι οἱ μουζῖκοι ἦσαν πιὸ τρομαγμένοι, πιὸ ἀπελπισμένοι.

Φτάσαν σ' ἓνα μεγαλούτσικο χωριό. «Μάλι Κοσέρι». Παντοῦ παράθυρα θρυμματισμένα, σπίτια καμένα, πόρτες σπασμένες, γκρεμισμένες, παντοῦ, παντοῦ.

Στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τοῦ χωριοῦ, μέσα σὲ μιὰ Ἴζμπα μαυρισμένη, μισοερείπιο ἀπ' τὴν πολυκαιρία, βρῆκαν ἓνα γέρο, ξαπλωμένο ἥσυχά πάνω στὸ τζάκι. Ρούσικο, βρώμικο, λυγδιάρικο.

• Παποῦ, ἔ, παποῦ! •

• Τί τρέχει, παιδιὰ μου, τί θέλετε; •

• Γιατί, παποῦ, τὸ χωριό σας εἶναι σ' αὐτὰ τὰ χάλια, τὰ σπίτια καμένα, γκρεμισμένα, ψυχὴ ζωντανή; Τί γινῆκαν οἱ χωριάτες; Μὴν πῆγαν στὰ χωράφια; •

• Ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει, παιδάκια μου. Κι ἐγὼ δὲ μπόρεσα νὰ καταλάβω στὰ σωστὰ τὸ τί γίνηκε. Χτὲς τὸ πρωῒ, μουζῖκοι καὶ μουζικες βάλαν τίς φωνές: «ἔρχονται τὰ παιδιὰ μας!» δηλαδή ὁ στρατός ὁ ἄσπρος. Κι ἔπιασαν στὸ ξύλο τὸν Ἰβάν Ντεμιάνωφ καὶ τὸ Βασιούτα, τὸ γιὸ τοῦ Μητρόχιν, ἐκείνον ποὺ ἔκανε ὅ,τι ἤθελε μέσα στὸ Σαβέτ μας. Τοὺς ἔδεραν, τοὺς ἔδεραν, ὥσπου τοὺς ἔσπασαν στὸ ξύλο, τοὺς σκότωσαν καὶ τοὺς δυό. Κατὰ τὸ βραδάκι βλέπουμε καὶ φτάνουν ἐδωνὰ κόκκινοι ἀμέτρητοι, σὰν τὸν ἄμμο τῆς θαλάσ-

σης. Καὶ δὸς του, ρίχονται πάνω στοὺς μουζίκους μας. Σκότωσαν ἓνα σωρό—τοὺς ἄλλους τοὺς πήραν μαζί τους. Κι οἱ γυναῖκες, οἱ κουτές, σηκωθῆκαν καὶ τράβηξαν πίσω ἀπ' τοὺς ἄντρες τους».

Βγῆκαν ἔξω. Νὰ κάνουν ἓνα γύρο στὸ χωριό.

Ἔνα κλάμμα λυπητερό πού μόλις ἀκουώταν, τοὺς ἔκανε νὰ σταθοῦν.

«Ποιὸς τάχατες, νὰ κλαίει ;»

Μέσα σὲ μιὰ μισογκρεμισμένη Ἴμπα, κατάχαμα, πάνω στὸ ὑγρὸ χῶμα, βρῆκαν ἓνα κορίτσι. Ξαπλωμένο. Σκεπασμένο μὲ ἄχυρο βρωμερό. Καταματωμένο. Γιὰ λύπη.

«Τί ἔχεις δυστυχισμένο μου παιδί ; Τί σοῦ κάνανε ;»

Ἡ φουστίτσα της σκισμένη, ματωμένη, τὸ προσωπάκι της χλωμό, βασανισμένο. Ἀπὸ τὴν ὄψη της εὐθὺς καταλάβαινε κανεὶς πὼς μεγάλο κακὸ τῆς ἔκαναν. Οἱ ἄνθρωποι βέβαια. Αὐτοὶ πού μοιάζουν μὲ θηρία.

•Θεοῦλή μου ! Ἀἰ, Νικόλα, θαυματουργέ ! Βοήθα με τὴν κακομοίρα !•

•Τί σοῦ κάνανε, κορίτσι μου, καὶ κλαῖς ;•

Βογγοῦσε, ἔκλαιγε, μὰ δὲν ἔλεγε τίποτε.

«Φτάνει, παιδί μου, πάψε, καὶ πές μας τὸν πόνο σου. Τί ἔχεις ;»

Καὶ τὸ κορίτσι ἄρχισε νὰ διηγίεται ἀσυνάρτητα, γρήγορα-γρήγορα, λὲς κι εἶχε κουραστεῖ νὰ σωπαίνει.

•Σὰν τὰ θηρία χυθῆκαν στὴν Ἴμπα μας μέσα. Γύρευναν τὸν ἀδερφό μου τὸν Πέτρο. Ποῦ εἶναι ὁ Πέτρος ; Μᾶς σκότωσε τοὺς συντρόφους μας, τοὺς κόκκινους.—Ὁ ἀδερφός μου δὲν εἶν' ἐδῶ. Ἴσως καὶ νὰ πῆγε κατὰ τὸ χωράφι.—Ἀ, ἔτσι, τὸ ἔσκασε ; Πιάστε λοιπὸν τὴν ἀδερφή. Αὐτὸς δὲν εἶν' ἐδῶ ; Ἀρπᾶξτε τὸ κορίτσι. Τόσο τὸ καλλίτερο. Κι ἄρχισε τὸ μαρτύριο. Μὲ βασάνισαν. Μοῦ ἔσκισαν τὰ ρούχα. Ἔπειτα μὲ ρίξαν χάμω. Ἐγὼ τοὺς παρακαλοῦσα, τοὺς φιλοῦσα τὰ πόδια. Μὴ μὲ καταστρέψετε. Ἀφίστε μου τὴν τιμή μου. Αὐτοὶ γελοῦσαν. Δυὸ μ' ἔπιασαν ἀπ' τὰ πόδια. Μὲ κρατοῦσαν σφιχτά, πονοῦσα. Κι ὁ ἄλλος...»

Τὸ κορίτσι ἄρχισε νὰ κλαίει δυνατά. «Δυὸ ὄρες μὲ βασάνιζαν οἱ ἀντίχριστοι. Πότε ὁ ἓνας, πότε ὁ ἄλλος. Ἀχ, ἡ δυστυχισμένη. Μὲ ντροπίασαν. Μοῦ κόψαν τὴ ζωή...»

Βγῆκαν στὸ δρόμο, σὲ τίποτα δὲ μποροῦσαν νὰ βοηθήσουν. Πόνος βαθύς, ἀμέτρητος γυναίκας πληγωμένης, ταπεινωμένης στὴν ψυχὴ της...

«Ἄλτ ! Ποιὸς εἶναι !»

Ἀπὸ μακρυνὰ τουφεκιάς. Ξερές, ὑπόκουφες. Νύχτα γλυκεία. Καλοκαιρινή. Χωρὶς φεγγάρι. Μὰ φεγγερή—ἀστροφεγγιά. Καμπόσοι, ὀπλισμένοι, πλησίασαν στὸ κάρο.

«Ποῦ πᾶτε τέτοια ὥρα;»

«Φίλοι. Σταλμένοι ἀπ' τὸ Σαβέτ. Πᾶμε στὸ Ρογκάτκι—πρέπει νὰ φτάσουμε ἀπόψε». «Τρελαθήκατε, σύντροφοι; Καλὲ τὸ Ρογκάτκι σήμερα ἀπ' τὸ πρωτὶ τὸ πῆραν οἱ ἄσπροι. Βρίσκονται σὲ καμιὰ εἰκοσαριὰ βέροστια ἀπὸ δῶ. Οἱ δικοὶ μας εἶναι ἕξι—ἑπτὰ βέροστια μακρυνά, κοντὰ στὸ δάσος».

«Καλὲ τί μᾶς λέτε! Πῶς λοιπὸν στὸ ἐπιτελεῖο μᾶς εἶπαν πὼς τὸ Ρογκάτκι εἶναι δικό μας; Κόκκινο; Τί νὰ κάνουμε τότε; Θ' ἀναγκαστοῦμε νὰ πᾶμε νὰ περάσουμε τὴ νύχτα μας στὸ κοντινότερο χωριό».

«Βέβαια, ἔτσι νὰ κάνετε. Γειά σας συντρόφοι. Προσέξτε μόνο μὴ σᾶς πιάσουν οἱ ἄσπροι—σᾶς τουφέκισαν ὥσπου νὰ πῆτε ἀμήν». Φύγαγε.

«Ἔχουμε τύχη. Καλὰ πού δὲ γυρέψαν τὰ χαρτιά μας».

«Κι ἂν τὰ γύρευαν, τί θὰ κάναμε!»

«Ἕνας μόνο τρόπος μᾶς ἔμενε. Θὰ τοὺς τὴν ἀνάβαμε καὶ θὰ τοῦ δίναμε σὰ τέσσερα γιὰ τὸ δάσος. Τὰ πιστόλια μας εἶναι ἐντάξει. Ἔπειτα...»

«Ἐἴ, συντρόφοι, γιὰ σταθῆτε!»

Ἕνας καβαλάρης φτάνει τὸ κάρο.

«Σταθῆτε... Ὁ ἀξιωματικὸς εἶπε νὰ σᾶς γυρίσω. Θέλει νὰ δεῖ τὰ χαρτιά σας. Ἐλάτε, πᾶμε».

«Τὴν πάθαμε».

Μιά πιστολιά. Ὁ κόκκινος κουτροβάλησε ἀπ' τ' ἄλογό του.

«Τότερα ἐμπρός, γρήγορα. Μάζεψε τὰ γκέμια καὶ δρόμο. Μόλις ἀρχίσουν τὸ κυνηγητό, νὰ κατεβοῦμε ἀπ' τὸ κάρο. Τρέχοντας μὲ τὰ πόδια, θὰ τοὺς ξεφύγουμε πιὸ εὔκολα. Ὁ καθένας μας χωριστά. Ἔτσι θὰ τὸ περάσουμε τὸ μέτωπο. Ὅλο πρὸς τὰ δεξιὰ».

«Ἀσχημα τὴν ἔχουμε. Αὐτοὶ ἀπὸ πίσω μᾶς κυνηγᾶνε—μπρός μας, στὸ χωριό, οἱ κόκκινοι».

«Γιὰ κοίταξε πόσοι ἔρχονται ἀπὸ πίσω μας». «Τέσσερις. Οἱ δυὸ μείναν λίγο πίσω». «Καλλίτερα νὰ τραβούσαμε κατευθεῖαν στὸ χωριό».

«Ἀδύνατο. Θὰ μᾶς προφτάσουν. Στρίψε δεξιὰ, κατὰ τὸ δάσος. Κι ὁ Θεὸς βοηθός!» «Αὐτοὶ ὅμως ἔχουν τουφέκια κι ἐμεῖς μόνο πιστόλια. Ἀσχημα τὴν ἔχουμε...»

«Σταθίτε, εϊδεμή πυροβολοῦμε !»

Τὸ δάσος μόλις ἑκατὸ βήματα ἀπὸ κεῖ.

Γύρω τοὺς ὅμως κάμπος ἀνοιχτός.

«Ἄν δὲ σταθοῦμε, γιὰ σίγουρα θὰ μᾶς σκοτώσουν».

«Ἄς τοὺς ἀφίσουμε νὰ ζυγώσουν. Τοὺς χτυποῦμε ἀπὸ κοντὰ κι ἔπειτα πάλι δρόμο».

«Τί τρέχει ; Τί μᾶς θέλετε ;»

«Ψηλά τὰ χέρια. Κάτω ἀπ' τὸ κάρο. Γρηγορώτερα !»

Οἱ κᾶνες τῶν τουφεκιῶν λάμπουν, ἀτσάλι. Τέσσερις καβαλα-
ραῖοι ἀπὸ πάνω τοὺς.

«Νὰ παραδοθοῦμε ;»

«Ὁχι, ποτέ !...» ἔτσι κι ἄλλοιῶς, θὰ μᾶς σκοτώσουν. Μὲ τὴν
πρώτη μου λέξη πυροβολεῖστε εὐθύς. Ἐσὺ τὸν δεξιό—ἐσὺ τὸν ἀρι-
στερό, κι ἔχει ὁ Θεός».

«Τόρα, κατεβαίνουμε».

Πιστολιές. Δυὸ κόκκινοι ἔπесαν σὰ σακιά καὶ δάγκωσαν τὸ
χῶμα. Οἱ ἄλλοι πυροβολοῦν. Τουφεκιές. Βόλια. Τσιρίζουν.

«Τὸ ἔσκασαν. Ἐμπρὸς τόρα, δρόμο. Ἀκοῦς ; Βάσια ! Τί ἔπα-
θες ; Θεέ μου, τὸν σκότωσαν ! Ποὺ νὰ πάρει ὁ διάολος !»

Ξανάρχισε τὸ κνηγητό. Πίσω τοὺς τρέχουν καμιά δεκαριά
κόκκινοι. Καβάλα. Κατεβῆτε ἀπ' τὸ κάρο. Τρεχάλα».

«Καὶ τί νὰ τὸν κάνουμε τὸ Βάσια ;» «Αὐτὸς πέθανε. Πάρ' του
τὸ πιστόλι. Ἐλα, πιὸ γρήγορα, δρόμο».

Καὶ στὸν κάμπο, μὲ φόντο τὸ δάσος, ξεπηδοῦσαν διάφορες
σιλουέτες, πεζοὶ καὶ καβαλᾶρηδες.

Ἐζωσαν τὸ δάσος.

«Πυροβολοῦν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές».

«Νὰ πασκίσουμε νὰ περάσουμε ἀνάμεσα».

«Ἄ, μπᾶ. Θὰ μᾶς πιάσουν ζωντανούς». «Ἐτσι μοῦ φαίνεται,
ἀγαπητέ μου, πὼς θ' ἀναγκαστοῦμε, θέλοντας καὶ μὴ, νὰ πάρουμε
πασαπόρτι γιὰ τὸν ἄλλο κόσμο. Ποὺ εἶναι καλλίτερος ἀπὸ τὸ δικό
μας. Σύμφωνος ;»

«Ὁχι καὶ τόσο. Δὲν ὑπάρχει ὅμως κανένας ἄλλος τρόπος».

«Ναί, δὲν ὑπάρχει...»

«Ἐλα νὰ φιληθοῦμε. Δυνατά. Σὰν ἀδέρφια. Ἴσως καὶ συναν-
τηθοῦμε—κεῖ πάνω. Κανεῖς μας δὲν ξέρει. Ἐσὺ πιστεύεις ;»

«Ὁχι, δυστυχῶς—δὲν πιστεύω».

«Ἐγώ, πιστεύω καὶ δὲν πιστεύω !»

«Έλα, μιὰ φορὰ ἀκόμη. Στὸ καλό».

Δυὸ τουφεκιές. Ξερές. Μὲ ἀντίλαλο. Σχεδὸν ταυτόχρονες, λὲς κι ἦσαν μιὰ.

Πρῶτῃ-πρῶτῇ, οἱ καζάκοι διώξαν τοὺς κόκκινους.

Κοντὰ στὸ δάσος, σχεδὸν πάνω στὸ δρόμο τὸν ἀμαξητό, κοίτωνταν δυὸ ἄνθρωποι. Δυὸ σκοτωμένοι. Ὁ ἓνας, λὲς κι ἔπεσε νὰ πλαγιάσει. Κι ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του τὸ ξανθό, μὲ τὴν ἀχτένιστη γενειάδα, πάνω στὸ στήθος τοῦ φίλου του. Κρατώντας τον ἀλαφρὰ ἀγκαλιά, μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι. Ὁ ἥλιος ξεπροβάλοντας μὲς ἀπὸ τὰ φύλλα, ζωγράφιζε πάνω στὰ κορμιὰ τῶν σκοτωμένων λέξεις—φράσεις. Ἀκατάληπτες στοὺς ἀνθρώπους. Ἀντὶ γιὰ γράμματα σκιές-βοῦλες. Στρογγυλές. Μακρουλές...

ΑΠ' ΤΟ ΡΩΣΙΚΟ

Ν. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ